

Resmi Gazete Tarihi: 07.07.2004

Resmi Gazete Sayısı: 25515

Bakanlık Adı	:	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Tebliğ Adı	:	Özürü ve Eski Hükümlülerin Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İşçi Olarak İstihdamlarına İlişkin Tebliğ
Tebliğ No	:	
R. Gazete Tarihi	:	07/07/2004
R. Gazete Sayısı	:	25515

ÖZÜRLÜ VE ESKİ HÜKÜMLÜLERİN KAMU KURUM VE KURULUŞLARINDA İŞÇİ OLARAK İSTİHDAMLARINA İLİŞKİN TEBLİĞ

Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İşçi Olarak İstihdam Edilecek Özürü Hakkında Uygulanacak Sınav Yönetmeliği ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İşçi Olarak İstihdam Edilecek Eski Hükümlülere Uygulanacak Sınav Yönetmeliği 18/03/2004 tarih ve 25406 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönetmeliklerin 2 nci maddesi kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarında işçi olarak istihdam edilecek özürü ve eski hükümlülere ilişkin ikinci merkezi sınav, 10 Temmuz 2004 tarihinde Kurum (Türkiye İş Kurumu-İŞKUR) tarafından Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığına yaptırılacaktır.

Ortaöğretim (lise ve dengi okul) mezunu ve üzerinde öğrenime sahip özürü ve eski hükümlüler merkezi sınav kapsamında olup, zihinsel ve ruhsal özürü olanlar, okur-yazar, ilköğretim (ilkokul ve ortaokul) mezunu özürü ve eski hükümlüler ise merkezi sınav kapsamı dışında bulunmaktadır. Merkezi sınav kapsamında ve merkezi sınav kapsamı dışında bulunan özürü ve eski hükümlülerin kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilmesine ilişkin olarak kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla aşağıda belirtilen açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

BİRİNCİ BÖLÜM

Merkezi Sınav Kapsamında Bulunan Özürü ve Eski Hükümlülere Yönelik İşlemler

Özürü ve eski hükümlü istihdam etmek zorunda olan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları işlemler

Madde 1 — 50 ve daha fazla sayıda işçi çalıştıran kamu kurum ve kuruluşlarının, özürü için %3 den az olmamak üzere, her yıl Bakanlar Kurulunca belirlenecek oranlarda veya bu oranların üzerinde çalıştıracakları özürü ve eski hükümlüler için, Kurum’dan işgücü talebinde bulunmaları gerekmektedir.

İşgücü taleplerinde, istihdam edilecek özürü ve eski hükümlülerde aranan koşullara yer verilir. Ancak, işin gerektirdiği özel niteliklerin dışında, adayların başvuru koşullarını kısıtlayıcı nitelikler ve istihdamı zorlaştırıcı şartlar ileri sürülemez. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından eski hükümlüler arasında suç tasnifine göre ve işin niteliği gerektirmediği sürece de özür grupları arasında bir ayırım yapılamaz, özürülük oranına üst sınır getirilemez.

İşgücü taleplerinin ilanı

Madde 2 — Kamu kurum ve kuruluşlarından alınan işgücü talepleri, Kurum tarafından Resmî Gazete’de ve/veya ulusal düzeyde yayım yapan bir gazete ile internette (www.iskur.gov.tr) yayımlanır.

İşgücü taleplerine adayların gönderilmesi

Madde 3 — İlan verilen işgücü talebi için ilanda belirtilen süre içerisinde adaylar kayıtlı oldukları Kurum il veya şube müdürlüklerine müracaat ederler.

Kurum il veya şube müdürlükleri tarafından başvuru süresinin bitimini müteakip durumu talep şartlarına uygun, en yüksek puan alan adaydan başlamak üzere açık iş sayısının iki katını geçmeyecek şekilde liste düzenlenir.

Kamu kurum ve kuruluşlarında özürü statüsünde memur, sözleşmeli personel, daimi işçi olarak veya eski hükümlü statüsünde sözleşmeli personel, daimi işçi olarak çalışmış olup da bu kurum ve kuruluşun kendi disiplin mevzuatı uyarınca görev veya meslekten ihraç ya da 4857 sayılı İş Kanununun 25/II inci maddesine göre hizmet akdinin feshi dışında bir nedenle ayrılmış olanlar ile zihinsel ve ruhsal özürü hakkında merkezi sınav uygulanmayacağından, bu kapsamda yer alan ve durumu talep şartlarına uygun olmak kaydıyla

başvuranlar arasından Kurumdaki kayıt tarihi ve sıra numarasına göre, açık iş sayısını geçmemek üzere ayrıca bir liste tanzim edilir.

Bu listelerde; listeyi düzenleyen ünite adı, işgücü talebi ile ilgili meslek adı ve kodu, açık iş sayısı, eğitim durumu ile adayın adı-soyadı, baba adı, doğum yeri ve tarihi, sınava katılanlar için merkezi sınav puanı, adayın adresi ve Kurumca bildirilmesinde fayda görülen diğer hususlar yer alır. Liste, başvuru süresinin bitimini izleyen 10 gün içinde işgücü talebini alan ve nihai değerlendirmeyi yapacak olan yetkili Kurum il veya şube müdürlüğüne gönderilir.

İşgücü talebini alan Kurum il veya şube müdürlüğü süresi içerisinde kendine doğrudan yapılan başvurularla diğer Kurum il veya şube müdürlüklerinden gelen listeleri, talep sayısı ve niteliklerini dikkate alarak sınava katılanlar için merkezi sınav puan durumuna, daha önce kamu kurum ve kuruluşlarında özürlü ve eski hükümlü olarak çalışanlar için kayıt tarihi ve sıra numarasına göre sıralamaya tabi tutacak ve sınava girenler için işgücü talebinin iki katına kadar, sınav uygulanmayacaklar için de işgücü talebi sayısını geçmemek üzere bir liste düzenler. Düzenlenecek liste, adayların adı, soyadı ve adresi ile sınava katılanlar için ayrıca merkezi sınav puanı, diğerleri için de durumunu belirten açıklayıcı bilgileri içerir ve bu listeler adayların sözlü sınava/mülakata tabi tutulmaları için başvuru süresinin bitimini izleyen 20 nci günün sonuna kadar işgücü talebinde bulunan kamu kurum ve kuruluşuna gönderilir. Bu fıkra ile dördüncü fıkrada belirtilen süreler Kurum tarafından artırılıp, azaltılabilir.

Bu şekilde işgücü talep sayısının iki katına ulaşamaması halinde, işgücü talebini almış bulunan Kurum il veya şube müdürlüğünde kayıtlı olan ve ilanda belirtilen süre içerisinde başvuran işgücü talep şartlarına uygun olmayan adaylar arasından merkezi sınava katılanlar için puan sıralamasına, daha önce kamu kurum ve kuruluşlarında özürlü ve eski hükümlü olarak çalışanlar için de kayıt tarihi ve sıra numarasına göre yapılacak sıralamaya göre işgücü talep sayısının iki katına ulaşılmaya çalışılır. İşgücü talebi şartlarına uygun olmayan adaylar için yapılacak değerlendirmede meslek, öğrenim durumu, işin niteliği gerektiriyorsa özür grubu ve yaş gibi hususlardan biri veya birkaçı burada yer verilen sıralamaya (meslek, öğrenim durumu, işin niteliği gerektiriyorsa özür grubu ve yaş) göre öncelikli kriter olarak alınır. Bu kriterlere uygun başvurunun olmaması durumunda, herhangi bir kriter dikkate alınmaksızın listede yer alacak özürlü ve eski hükümlüler belirlenir. Hazırlanacak olan listelerde sınava katılanlar için listede son yer verilen adayla aynı puanı bulunan aday veya adayların olması halinde bu kişilere de listede yer verilir.

01/10/2000 tarihinde ilköğretim (ortaokul) mezunu ve üzerinde öğrenime sahip özürlü ve eski hükümlüler için yapılan merkezi sınav sonuçları, yapılacak ilk merkezi sınav sonuçlarının Kuruma bildirildiği tarihe kadar geçerlidir.

Sözlü sınav

Madde 4 — Kamu kurum ve kuruluşları, Kurumca gönderilen listelerin kendilerine ulaşmasını müteakip 30 gün içinde Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İşçi Olarak İstihdam Edilecek Özürlüler Hakkında Uygulanacak Sınav Yönetmeliği ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İşçi Olarak İstihdam Edilecek Eski Hükümlülere Uygulanacak Sınav Yönetmeliğinin 10 uncu maddesi çerçevesinde listede yer alanlara gerekli bildirim yaparak, sözlü sınav ve/veya mülakat yapmak zorundadırlar. Özürlülere ilişkin Yönetmeliğin 10 uncu maddesine göre, Türkiye Sakatlar Konfederasyonu tarafından belirlenecek bir kişinin de sözlü sınav ve/veya mülakat komisyonuna üye olarak katılması gerekmektedir. Bu nedenle, sözlü sınavın ve/veya mülakatın yapılacağı tarihten en az 5 (beş) gün önce kamu kurum ve kuruluşu tarafından Türkiye Sakatlar Konfederasyonundan (Soysal İş Hanı No:108 Kızılay-Ankara Tel:0312 4345100, Faks:0312 4341025) yazılı olarak, bir komisyon üyesi belirlenmesi istenilir.

Sözlü sınav ve/veya mülakatta görevin özelliğine göre adayların mesleki bilgileri ile davranışları değerlendirilir ve ihtiyaç duyulması halinde bilgi ve becerileri ölçülür. Değerlendirme 100 puan üzerinden en yüksek puanı alandan başlamak üzere başarı sıralamasına göre yapılır.

Sözlü sınav ve/veya mülakat sonuçları, kamu kurum ve kuruluşu tarafından herkesin görebileceği bir yere asılmak ve varsa internet sayfasına konulmak suretiyle ilan edilir. Sonuçlar ayrıca, sınava giren adaylara yazılı olarak da bildirilir.

İlgili kamu kurum ve kuruluşu, sözlü sınav ve/veya mülakatta başarılı olup, atamaları yapılanlar ile başarısız olanların listesini atamayı izleyen 15 gün içerisinde işgücü talebinde bulunduğu Kurum il veya şube müdürlüğüne gönderir.

Vasıfsız işgücü taleplerine ilişkin işlemler

Madde 5 — Herhangi bir bilgi ve beceri gerektirmeyen vasıfsız işlerde istihdam edilecek merkezi

sınav kapsamındaki özürlü ve eski hükümlü işgücü taleplerine ilişkin olarak da aynı şekilde yapılacak işlemleri müteakip, talebi alan Kurum il veya şube müdürlüğü tarafından kamu kurum ve kuruluşuna gönderilmek üzere; işgücü talebi için sadece merkezi sınava katılan adaylar başvurmuşsa, başvuranlar arasından en yüksek puan alan adaydan başlamak suretiyle açık iş sayısını geçmeyecek sayıda bir liste oluşturulur ve atama yapılmak üzere kamu kurum ve kuruluşuna gönderilir. Bu listenin dışında, en yüksek puanı alan adaydan başlamak üzere açık iş sayısını geçmeyecek sayıda ayrıca bir yedek listesi oluşturulur ve bu liste Kurum il veya şube müdürlüğünde muhafaza edilir. Gönderilen ilk listeden ataması yapıldığı halde işe başlamayan olması halinde hazırlanan yedek listeden işe başlamayan sayısı kadar özürlü veya eski hükümlüye ait bilgiler kamu kurum ve kuruluşuna gönderilir.

Şayet işgücü talebi için merkezi sınava katılanlarla beraber; daha önce kamu kurum ve kuruluşlarında özürlü ve eski hükümlü statüsünde memur, sözleşmeli personel veya daimi işçi olarak çalışmış ve kamu kurum ve kuruluşunun kendi disiplin mevzuatı uyarınca görev veya meslektan ihraç ya da 4857 sayılı İş Kanununun 25/II inci maddesine göre hizmet akdinin feshi dışında bir nedenle ayrılmış olanlar ile zihinsel veya ruhsal özürlü olanlar başvurmuş ise, durumları işgücü talebi koşullarına uygun olmak kaydıyla Kurumdaki kayıt tarihi ve sıra numarasına göre açık iş sayısının bir katını geçmemek üzere oluşturulan liste, açık iş sayısının iki katını geçmemek üzere merkezi sınava katılanlardan puan durumuna göre oluşturulan liste ile birlikte kamu kurum ve kuruluşlarına sözlü sınav/mülakat için gönderilir.

İşverene gönderilen listelerde; başvuranların adı, soyadı, baba adı, doğum yeri ve tarihi, özür sahipleri için özür grubu ve derecesi, eski hükümlüler için suç nevi, adresi, sınava katılanlar için merkezi sınav puanı ile Kurumca bildirilmesinde fayda görülen diğer hususlar yer alır.

Sınav sonuçlarının geçerlilik süresi

Madde 6 — ÖSYM tarafından yapılan sınav sonuçları, izleyen sınavın sonuçlarının ÖSYM Başkanlığınca Kuruma bildirildiği tarihe kadar geçerli olup, açık kontenjanların doldurulması için gerektiğinde her yıl sınav yapılabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Merkezi Sınav Kapsamı Dışında Bulunan Özürlü ve Eski Hükümlülere Yönelik İşlemler

Merkezi sınav kapsamı dışında bulunan özürlü ve eski hükümlülere ilişkin işgücü taleplerinin bildirilmesi ve ilanı

Madde 7 — Zihinsel ve ruhsal özürlü olanlar ile okur-yazar, ilköğretim (ilkokul ve ortaokul) mezunu özürlü ve eski hükümlüler, merkezi sınav kapsamı dışında bulunmaktadırlar. Kamu kurum ve kuruluşları bu durumda olanlara ilişkin işgücü taleplerini, aranan koşulları da belirtmek suretiyle Kurum il veya şube müdürlüğüne bildirirler.

İşgücü taleplerinde işin gerektirdiği özel niteliklerin dışında, adayların başvuru koşullarını kısıtlayıcı nitelikler ve istihdamı zorlaştırıcı şartlar ileri sürülemez. Eski hükümlüler arasında suç tasnifine göre ve işin niteliği gerektirmediği sürece özür grupları arasında bir ayırım yapılamaz, özür oranına üst sınır getirilemez. Kabul edilmesine engel bir durumu olan işgücü talepleri Kurum il veya şube müdürlüğü tarafından kabul edilmez.

İşgücü talepleri, diğer işgücü taleplerinde olduğu gibi Kurumca Resmî Gazete’de ve/veya ulusal düzeyde yayın yapan bir gazete ile internete (www.iskur.gov.tr) yayımlanır.

Özürlü ve eski hükümlülerin gönderilmesi

Madde 8 — Kurum il veya şube müdürlüklerince, ilan edilen açık kontenjan talebi için ilana uygun olarak başvuran ve talepte aranan koşulları taşıyan tüm özürlü ve eski hükümlüler için başvuru süresinin bitimini müteakip oluşturulacak liste, başvuru süresinin bitimini izleyen 10 gün içinde işgücü talebini alan ve nihai değerlendirmeyi yapacak olan yetkili Kurum il veya şube müdürlüklerine gönderilir. Bu listede, listeyi düzenleyen ünitenin adı, işgücü talebiyle ilgili meslek adı ve kodu, açık iş sayısı, eğitim durumu ile adayın adı-soyadı, baba adı, doğum yeri ve tarihi, adayın adresi ve bildirilmesinde fayda görülen diğer hususlar yer alır.

İşgücü talebini alan yetkili Kurum il veya şube müdürlükleri, ilanda yazılı süre içerisinde kendilerine başvuran, durumu talep şartlarına uygun olanlar ile diğer Kurum il veya şube müdürlüklerinden gelen listelerde kayıtlı olanlar için düzenleyeceği listeyi bir yazıyla birlikte başvuru süresinin bitimini izleyen 20 nci günün sonuna kadar noter huzurunda yapılacak kur’a çekimi için işgücü talebi sahibi kamu kurum ve

kuruluşuna gönderir. Oluşturulacak bu listede, adayın adı-soyadı, baba adı ve adresi yer alır. İşgücü talebine, durumu talep şartlarına uygun olanlardan açık iş sayısı kadar başvuru olmaması halinde, işgücü talebini alan Kurum il veya şube müdürlüğünde kayıtlı olan ve ilanda belirtilen süre içerisinde başvuru durumu işgücü talebi şartlarına uygun olmayan adayların listesinin de aynı süre zarfında gönderilmesi yapılır. Bu fıkra ile birinci fıkrada belirtilen süreler Kurumca artırılıp, azaltılabilir.

Gönderilen aday listeleri, önceden ilan edilen gün, saat ve adreste noter huzurunda kur'a çekimine tabi tutulur. Adaylar istemeleri halinde kur'a çekimini izleyebilir. Noter huzurunda gerçekleştirilecek kur'a çekimi sonucunda her açık iş için iki kişi belirlenir.

İsimleri belirlenenler, yukarıda bahsi geçen Yönetmeliklerin 10 uncu maddesinde belirtilen komisyonlar tarafından mülakata tabi tutulur. Özürlülere ilişkin Yönetmeliğin 10 uncu maddesine göre, Türkiye Sakatlar Konfederasyonu tarafından belirlenecek bir kişinin de mülakat komisyonuna üye olarak katılması gerekmektedir. Bu nedenle, mülakatın yapılacağı tarihten en az 5 (beş) gün önce kamu kurum ve kuruluşu tarafından Türkiye Sakatlar Konfederasyonundan (Sosyal İş Hanı No:108 Kızılay-Ankara Tel:0312 4345100, Faks:0312 4341025) yazılı olarak, bir komisyon üyesi belirlenmesi istenilir. Mülakat sonucunda işin gereklerini yerine getirebilecek niteliklere sahip oldukları belirlenenler işe başlatılır. Mülakatta ayrıca, işe alınacak işçi sayısının yarısını geçmeyecek sayıda yedek liste oluşturulur. Kur'a ile ilgili olarak noterin düzenlediği belgenin bir nüshası işe alınacak işçinin özlük dosyasında muhafaza edilir.

Kur'a sonuçları ve mülakata katılanlardan asıl ve yedek olarak kazananlar, noter tarafından çekilen kur'aya ilişkin belgenin noter tasdikli bir nüshası ile birlikte atamayı izleyen 15 gün içerisinde kamu kurum ve kuruluşunca yetkili Kurum il veya şube müdürlüğüne bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Çalıştırma zorunluluğu

Madde 9 — 50 ve yukarı sayıda işçi çalıştıran kamu kurum ve kuruluşları, 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi gereğince, özürlüler için % 3 ten az olmamak üzere her yıl Bakanlar Kurulunca belirlenen oranlarda özürlü ve eski hükümlü işçiyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla zorunludur. Aynı il sınırları içerisinde aynı kamu kurum ve kuruluşuna ait birden fazla yer varsa buralarda belirsiz süreli ve belirli süreli iş sözleşmesine göre çalışan tüm işçiler birlikte dikkate alınır. Özürlü ve eski hükümlü çalıştırılması özel kanunla yasaklanmış işyerlerinde çalıştırılan işçiler ile işyerinde çalışan özürlü ve eski hükümlü işçiler toplam işçi sayısının tespitinde, yer altı ve su altı işlerinde çalıştırılan işçiler ise özürlü işçi sayısının tespitinde dikkate alınmaz. Yer altı ve su altı işlerinde özürlü çalıştırılmaz.

Diğer hususlar

Madde 10 — Yukarıda bahsi geçen yönetmeliklerin 10 ve 12 nci maddeleri gereğince, yeterli sayıda gönderme yapılmış olan merkezi sınav kapsamındaki ile merkezi sınav kapsamı dışındaki özürlü ve eski hükümlü işgücü talepleri için ikinci kez gönderme yapılması istenemez ve yeniden işgücü talebinde bulunulamaz.

Kurum tarafından gönderilen iş arayan sayısı, daha önce alınmak üzere duyurulmuş olan işçi sayısından az veya bu sayı kadar ise gönderilenler herhangi bir kur'a, sözlü sınav veya mülakata tabi tutulmaksızın işe alınırlar.

Kurumca il düzeyinde karşılanması uygun görülen geçici statüdeki özürlü ve eski hükümlü işgücü talepleri, bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde il düzeyinde karşılanabilir.

İstihdam teşviki

Madde 11 — 50 ve daha fazla sayıda işçi çalıştıran kamu kurum ve kuruluşlarının;

a) 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi gereğince her yıl başından geçerli olmak üzere Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen orana göre çalıştırmaları gereken sayıdan fazla çalıştırdıkları özürlü ve eski hükümlüler için,

b) Çalışma gücünü % 80'den fazla oranda kaybetmiş özürlüleri istihdam eden kamu kurum ve kuruluşlarının bu şekilde çalıştırdıkları özürlüler için,

c) İstihdam etme yükümlülükleri olmadığı halde bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde özürlü ve eski hükümlü çalıştıran kamu kurum ve kuruluşlarının bu şekilde çalıştırdıkları özürlü ve eski hükümlüler için, ödemeleri gereken sosyal sigorta primi işveren hissesinin yarısı Hazinece karşılanır.

Kamu kurum ve kuruluşlarının söz konusu teşvikten yararlanabilmesi için teşvik kapsamına konu olan

özürlü ve eski hükümlülerin Kurumca belirlenen esaslar çerçevesinde işe alınmış olmaları ve teşvikten yararlanacak özürlü ve eski hükümlüler için en geç üçer aylık dönemlerde Kurum il veya şube müdürlüklerinden aldıkları belgeyi Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta Müdürlüklerine vermeleri gerekir.

İdari para cezası

Madde 12 — 50 ve daha fazla sayıda işçi çalıştıran kamu kurum ve kuruluşlarının, 4857 sayılı Kanununun 101 inci maddesindeki idari para cezasına muhatap olmamaları için, çalışmalarını gereken merkezi sınav kapsamında olan veya olmayan özürlü ve eski hükümlülere ilişkin, buldukları yerdeki Kurum il veya şube müdürlüğüne işgücü talebi vermeleri ve Kurum tarafından yukarıda belirtildiği şekilde yapılan göndermelerle açık kontenjanlarını kapatmaları gerekmektedir.

Bu yükümlülüğe uymayan kamu kurum ve kuruluşlarına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürünce her özürlü ve eski hükümlü açık kontenjan için her ay 963.000.000.-TL. (2004 yılı için) idari para cezası uygulanır. Bu ceza, her yıl başından geçerli olmak üzere Maliye Bakanlığı'nca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 13 — 19/09/2000 tarih ve 24175 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Merkezi Sınav Kapsamındaki Özürlü ve Eski Hükümlüler ile Kapsam Dışındaki Özürlü ve Eski Hükümlülerin Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Olarak Alınmalarına İlişkin Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 14 — Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15 — Bu Tebliğ hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.